

საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის ზეიად გამსახურდის კანონი, კონფიდენციალური, ლეგიტიმური ხელისუფლების – უზრუნველყოფის უროვნელი კომიტეტის განცხადება

მეგობრები! არც არის ძალა, რომელიც საქართველოს დაახორებს, არ არის ასეთი დედამიწის ზურგზე, კინაიდან ქართველი ერის ძალის სმენა არის უდიდესი, ვერაფერი დაგვაპლებენ მეგობრებო, ვერაფერს! თავიანთ თავს დააკლებენ და უმკვე დააკლეს, ხორ ხედავთ!

ჩვენ არ დაუშვებთ ჩვენი მმებისა და დების ქლეტას! ჩვენ არ დაუშვებთ ჩვენი დებისა და ძმების სისხლის ღვრას! ჩვენ საკადრის პასუხს გავცემთ მიმას, ესიაც ჰკონიარომ საქართველო უპატრონო. არ არის საქართველო უპატრონო, არ არის! ამაღლებ გვრიათ უკაფურნებო, რომ საქართველო უპატრონო, საქართველოს პყავს პატრონი და მაღლე დაინახავენ ისინი ამ პატრონის ძალას! და ძოლოს! დაგამთავრებ სახარების სბორნით: ქვეყანაზე სიკეთის მქადაგებელი ღმერთი, რომელიც მოევლინა დედამიწას და დადიოდა დედამიწაზე, იუსო ქრისტე ბრძანებს: “გინც მახვილი აიღოს მახვილითვე შეიმუშაოს!”

საძირკო მუნიციპალიტეტის მთავრობის მოწინააღმდეგება და ყველაზარად ანგრევს მას.

ასევე დაუსჯელი დარჩა სააგაშვილის რეკიმიც. მიუხედავად ქართველი ერის სამართლანი მოთხოვნისა, რომ სააგაშვილის დანაშაულებრივ რეკიმს სამართლებრივი შეფასება მისცემოდა და მას საქართველოს მოსახლეობის მიმართ ჩადენილი დანაშაულის გამო, სამშობლოს დალატის კვალიფიკაცია პქონოდა, დღვეანდელმა მაფიოზურ-ოლიგარქულმა კლანმა, კოაბიტაციის სქემით, სააგაშვილის დამნაშავე რეკიმის ჭარბიურები წარმომადგრენები, ოპოზიციურ ძალად მონათლა.

ჩვენს მიერ ნახსენები პიროვნების, ზუგდიდში წარმოქმული „ბრძნული აზრები“ კიდევ ერთხელ ნათლად ცხადყოფს იმას, რომ მ. სააკაშვილის რეკიმთან არიან ის აღამიანები, რომელთაც თავიანთი ბოროტმოქმედებანი ახლა უკვე ეროვნული მოძრაობის საბურგვლში გაახვიეს და ყოველგვარი სირცხვილის გარეშე უტიშორად ზვიად გამსახურდის პრლიტიკურ მიმდევრებად წოდებული, ხმაშეწყობილად სისინგენ. ჩანს ქართველი ერო, მათ თავისავე მსგავს ნახირად წარმოედგენიათ, რომლის წარმართავა, მათი საკუთარი მოკლე ჭეუით, ისევე შეუძლიათ, როგორც თვითონ ისინი იმართებიან თავიანთი უცხოელი ბოსებისაგან. (თვალსაჩინოებისათვის საქმარისია გავისესწოთ საქართველოში 1992 წლის, 6 იანვარს, ხუნტის მოსვლის დღიდან დღემდე ყველა რეკიმი იგნორირებას უკეთებს საქართველოს რესტაციის 1991 წლის 9 აპრილის დამოუკიდებლობის გამოცხადების აქტს, რომელ ნათლად ჩანს მათი ხუნტის სამართლოში აიროვობა).

ქ. ზუგდიდი, 1993 წ. 24 სექტემბერი

ეროვნული კამიტეტი, ებაპობრივად ამხელს ქველა იმ აღამიანს (დეპუტატი იქნება ას თუ გამასხურდის ს ხლის სულებაში მყოფი ნებისმიერი პრლიტერარული ფილატელი) და

ქაუფებს, რომლებიც ამ მხაკვრულ გამგებში იდგბდნენ და იდებენ მონაწილეობას. ქვენის დღვეანდელი უმძიმესი სახელმწიფო გროვნული კომიტეტი მოუწოდებს ჭეშმარიტი ეროვნულ-გამათავისუფლებელი მოძრაობის წარმომადგენლებს, საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის ზოად გამსახურდას კანონიერი ხელისუფლების დამცველებს, რათა მათ მიერ მხილებულ იქნენ ყველა ცრუ და თვითმარჯვია ე.წ. ეროვნული პიროვნება თუ ძალები, რაც დასაბამი იქნება ჭეშმარიტი ეროვნული ძალების გაძრითანხებისა ქვენის კონსტიტუციური სამართლებრივი კოდიქტის

საქართველოში მართლაც რომ აპოკალიფსური ჟამია და, აქედან გამომდინარებული ექვებანაში ღრმად მორალურ-ზნებრივი, პოლიტიკური და სოციალურ-ეკონომიკური ეროვნული კრიზისია. ჩვენთვის ცნობილია ეშმაკისეული – ფარისევლური, მდიქვნელური თვალთმაცეური ურთიერთობები, რომელთაც ფესტივალი აქვთ გაიღმული მზადვარი ადამიანთა შორის, მაგრამ ისეთი დონის მზაკვრული განცხადება, როგორიც ამ პატივცემულმა გვამძლა ზუგდიდში გააკეთა და გაბეჭდა ეს სიტყვები საჯაროდ განცხადებინა (რაც, რა ოქმა უნდა, მხოლოდ მისი პირადი აზრი არ გახლავთ) ყოველგვარ მოღვაწის გადასჭარბა. ახალიას განცხადებას წინ უძღვდა ნაცმომრაბიის მიერ, 2013 წელს გაკეთებული განცხადება, რითაც ისინი თვალით ახალ, ეწ. ეროვნულ მოძრაობის შექმნას უქრიდენ საფუძველს.

ეროვნული კომიტეტი, დაფინანსობოდა ერთს წინაშე, თავს მოვალედ რაცხს განაცხადოს შემდეგი:

1991-92-93წწ. ანტისახელმწიფო ებრივი სამსედო გადატრიალების დღიდან დღემდე ქვეყანას მართავდა და მართავს არსეული ანტიეროვნული, ტერორისტული რეჟიმები დაწებული ედ.შეკარდნაძის ტერორისტულ-ანიბალური, გაგრძელებული სააკადემიის მამაომავლური რეჟიმებით და დამთავრებული დღევანდვლი, მაფიოზუროლები კარტული კლანის ხელისუფლებაში მოსხლით. უნდა აღინიშნოს, რომ ეს რეჟიმები არა ქართული არამედ ჩვენი ქვეყნისადმი მტრულად განწყობილ, უცხო ძალების მიერ დაკომპლექტებულ ეწ. პოლიტიკურ ბანდებს წარმოადგენენ.

ცალსახად უნდა ითქვას, რომ მათ მიერ გაეკეთებული ეს განცხადება ძირფესვიანად ეწინააღმდეგება ეროვნულ-გამათავისუფლებელი მოძრაობის ნათელ მიზნებსა და იდეებს. ჩვენს სამშობლოში, ეწ. ნაციონალური მოძრაობის როგორც ანტიქართული მოვლენის დამკაიდრებამ, ქვეყანას, როგორც დამოუკიდებელ სახელმწიფოს, უდიდესი ზიანი მიაყენა. მათი მთავარი დანაშაულია ის, რომ მათი ხელისუფლებაში ეწ. რევოლუციით „მოსკოვის“ შემდეგ, არათუ გასამართლდა დამოუკიდებელი საქართველოს დაუძინებელი მტრის, ქვეყნის დანგრევის მთავარი არქიტექტორის – ედ. შევარდნაძის რევიმი, არაბედ მის შემდეგ ხელისუფლებაში მოსული რევიმი, რომლებიც ერთსახოვნი ბუნებისა არიან, კვლავ მეგობრულად განაგრძობენ თანაარსებობას. აქედან გამომდინარე კვლავსათვის ნათელია, რომ ზემოთხსენებულმა ბოროტმა ძალებმა კვლავერი იღონებს იმისათვის, რომ გაენადგურებინათ ეროვნულ-გამათავისუფლებელი მოძრაობა და მის სანაცვლოდ შეექმნათ ეწ. პოლიტიკური ძალების ახალი კელი, რომელიც თვის-

„ჩევნ, მთან, ვდგავართ პირისპირ სატანასთან, გველეშაპთან. ან ჩევნ დავამარცხებოთ მას წმინდა გიორგის ძალისხმევით, ან ის შთანთქავს ჩევნს ისტორიულ ბეჭ-ილბალს და გაგვთელავს ჩევნ ეს კოსმიური გველეშაპი, ეს ცლანეტარული მხეცი – ანტიქრისტე, რომელიც წარმოგვიდგება და გვეუბნება: აი, ეროვნული მოძრაობა და ეროვნული მოძრაობის ნიღბით და საფარით მოდის ანტიქრისტე, მოდის ბარაბა და მოდის ჟეზენება.

გაუმარჯვოს ილია მართლის გზას, მერაბ კოსტავას გზას! კურთხეულ იყოს ილია მართალის გზა! გაიღვიძე ქართველო ერო! გაიღვიძე და გაჟყვევი გზას ჭეშმარიტებისას, სიკეთისას, დოთისას, ამინ!" ეროვნული კომიტეტის აღმასრულებელი საპატიო:

გიორგი პეტრელიშვილი, ეროვნული კომიტეტის მთავარი კოორდინატორი, სრულიად

საქართველოს ადამიანის უფლებათა დაცვის ასოციაციის პრეზიდენტი,
გმირი (გმსარიონ) გიორგა, იბერიულ-კავკასიური მოძრაობის თავმჯდომარე,
გამა ილარიონი, (ჰანელიძე),
დაიმო გიორგენიშვილი, აღვოკატი, იურისტი,
ნანა პახიანი, იბერიულ-კავკასიური მოძრაობის პრეზ-მდიგანი,
ზურაბ ძობალია, უკრნალისტი,
გალატე ოჩიგავა, პოლიტატიმარი,
ვახტანგ ახრბაძე, მწერალი,
გომარები გომარები, ქართველი

“თბილისეპონის ფილოსოფია”

დღეს ბერძნები საუბრობენ “თბილისელობის ფილოსოფიაზე”, ეხება საქმე მერის არჩევნებს თუ სააღდგომო უქმებდში თბილისის სიხალვათებს. აღბათ გხხსოვთ, თუ როგორი ყაფანი ატენეს “კარენი თბილისელებმა”, როცა “ქართულმა ოცნებაზ” თბილისის მერობის არჩევით თანამდებობაზე არათბილისელი დავით ნარმანიას კანდიდატურა წარმოადგინა. ყველაზე მეტად მსახიობი კორეკტაშვილი ხმაურობდა, რომელსაც, მიუხედავა გადა, რომ 70-იან წლებში ავტომატური სისახლისათვის, ამბიცია კი საჭაოდ დიდი აქა!

გერავინ ახსნა, თუ რატომ უნდა იყოს თბილისის მერი მაინცადამინც თბილისელი. რა, თუ ლავრენტი ბერია აფხაზეთის სოფელ მერჩეულში დაიბადა, მან ცოტა რამ გააკეთა იმ თბილისისათვის, რომლის მოსახლეობის მატი წილი სომხი იყო?

განა სწორედ მან არ გააქართველა
თბილისი?

ან იქნებ იმ ყარახოხელების ცხოვრების
წესი უნდა იყოს დამახასიათებელი
თბილისელისათვის, ორმლებიც ტივზე ამხე-
დრებულები, არღნის თანხლებით მდეროდ-
ნენ – „პატარა ბიჭი დამეკარგა (და არა
„პატარა გოგო“, ორგორც ახლა ცდილობს
ზოგი მომდერალი მათოვის ნამუშის მოწ-
მინთას) აისოდ ჰერანა!“

ეითანას, ცაცუქი კერაბგი...
ხშირია “თბილისელები” ირონიით
გამოიხატებიან, სხვები თავდაცვაზე ორი-
ენტირებულები აგრესიას აგრესიონებე
პასუხობენ, სან თავშექავებულად და სან
თავშეუქავებლად.

ეს იმის გამო, რომ არ არის არეალი მართვის და მინდვრების იყო და ა.შ.

ეთნოგრაფიული ტერმინი “თბილისელი”
პრაქტიკულად არ არსებობს, თბილისელი

ოვრობს თბილისში. რამდენადაც ჩემი დიდი ბაბუა, ბაბუაქემი, მამაწემიც და მეც თბილისში ვცხოვრობთ, ამასთან ერთად, მე ვარ წარმომადგენელი იმ ეთნოგრაფიული ნაწილებისა, რომელიც ჩემშია წარმომადგენელი.

ჩემთვის, ისევე, როგორც სავარაუდოდ, ნებისმიერი საკუთარ კუთხეს მოცილებული ადამიანისათვის, ტრაგიული უფრო ის არის, რომ არსებითად ჩემს ეონოგრაფიულ სივრცეს ვარ მოწყდარი და რომ ის ისევე ორგანული არა ჩემთვის, როგორც ჩემი წინაპრებისათვის, ამიტომ, ის, ვინც თბილისში ცხოვრობს, „თბილისელობის“ განცდა სასიამოვნოცაა და ტკიფილიანიც, რადგან ფეხების ზიანებული ხესავითაა. ამიტომ, როგორც წესი, ამ შემთხვევაში ირონიულება არც და ვერც იქნებან მათ მიმართ, რომლებმაც აჯობეს და საკუთარი კონტროლის შემონახავა.

ჩემი წინაპრების საფლავები თბილისშია, მაგრამ სიხარულით წავიდოდი მათ საფლავებზე, მაგალითად, სამეგრელოში რომ ყოვილიყო. მთელი ბაგჲობა განვიციდი, რომ, თუნდაც მამაჩემის შრობლები სოფელში არ მხვდებოდნენ და სოფელში არ ვძრუნდებოდი მათთან, ჩემი დასასვენებელი ვრიავები აღმოსავლეთ ნაწილს მოიცავდა, სადაც მეორე ბაბუა მაშინდელმა სელისუფლებამ გაუშვა სამუშაოდ რეგიონისათვის უმაღლეს თანამდებობებზე და შეაწეა მოვალეობის პილოტობის

ოთხი წლის შინ მედირსა და შევიძინებ მიწა, სადაც პატარა სახლიც ჩაგდები და რამდენიმე წელი მისი ვალის გადახდაში კინები, ეს გამორჩეული სიხარულია, რომ მე მხოლოდ ამის შემდეგ შევიგრძენი

ვეფხისტყაოსნის მქლევართა სიას გუბუ კვირკვიას სახელი შეემატა ჯგუფური ნარკვევით: „ვეფხისტყაოსნის“ ჯალაღონიასეული „ყილოშტეკებაში“ (ნაია კალანდია, ელგუჯა ჯიქია, სოსო მეტონია, ბადრი ჯანაშია, ზურაბ ჯალაღონია) 2005 წ. გადმოვიწერით ამ წიგნის მეცამები ქვეითავით: „მეგრული სიტყვები ქართულ ვეფხისტყაოსნში“.

„მომენტობლე ენათა სიტყვები ქართულ „ვეფხისტყაოსნში“. ესისკომის ბენედიქტების ასე დაუსათაურებით მიტოვიან (გუბუ) კვირკვიას ლექსიკონური ნაშრომიდან ამოკრებილი ის ნაწილი, „ვეფხისტყაოსნის“ რომ შეეხებოდა.

ამ ნაკვლის ავტორებიც მადლობას ვუხდით გუბუს ძე გოგის, მთარგმნებისთვის რომ გადაუცია შესახვალად და შესანახად 70 ცალამდე ხელნაწერი რეკულები, თაგვთაგანაც დახული და, სინდისტე გამჭვრალი ვინმე მქლევარისაგან ბევრან ამოხეულიც. (გოგი გუბუს ძე კვირკვიამ შთამაგონა გრანულის „გაზაფხულის საღამოა მშეინა“ მეგრულად თარგმა, მასევ უძლევი და, ტერენტის ლექსით თარგმანების გამოცემაშიც პირველ ლექსად შევარ „აფუნსერი“).

გადაიდო თუ არა, ჩააბრუნა თუ არა მთარგმნება მეგრული სიტყვა „ყილოშტეკებაში“ ამ კითხვაზე ედიმება მთარგმნელს: „ათასამდე მეგრული სიტყვაონაში და მათ მირეულის, ნაბრუნებს თუ შეფარულს, ისე ხომ ვერ მოვეპყრობოდი, როგორც „და“ გაგშირს? საჭიროებისას კი, გუბუს მიერ სხვებზე ადრე უშემებული და მაგრა არა უშემებული და მაგრა არა ხარ გარდაული და, სინდისტე გამჭვრალი ვინმე მქლევარისაგან ბევრან ამოხეულიც. (გოგი გუბუს ძე კვირკვიამ შთამაგონა გრანულის „გაზაფხულის საღამოა მშეინა“ მეგრულად თარგმა, მასევ უძლევი და, ტერენტის ლექსით თარგმანების გამოცემაშიც პირველ ლექსად შევარ „აფუნსერი“).

შენ პირი მსგავსი ვარდისა, მაგრა აწ ფერნაცლებისა (ფერინარკული: „ესმაში ნოსა ჯგირი გაჯინალი დო რიცალი, მარა ფერინარკული რე“ ვერმერითადი).

თქვა: ისმენიდი, მაგრა ჩემი სიკადილისა და დასტურა, (დასტური). შედრ: „დასურო ურქო სი კუმე ქართიშა?“

(წლების უკან მწერლი წიკლაური „ქრისტეს აღსდგა“-ს საასუხოდ „დასტურად“-ის შემოღებას ნატრობდა: არართულია, „ჰეშმარიტად“ ორივე სიტყვა კოლხურია. დღვემის ცოცხალ ბრუნვაშია სიტყვები: „დამიღასტური“ და „დამჭეშმარიტი“. რესტველის სათრით, დახაც კარგია წიკლაურს ამოვეუგეოთ გვერდით, ვედევართ აიღვაც: მერუსოველე გუბუ კვირკვია და „ყილოშტეკებაში“ ავტორი, იმ საულო სასტუდისა და საგალობელის „აღსდგა“ ვერ გვისხნის, ვერ გამორკვამს ქართული დირხებით და მართლაც შესაცვლელია, მეგრული სჯობია აქ: „ქრისტე გეთანე“, „მარდი მახარებელი“ გარნა, ამაზე თავს არ მოკლავნ მეგრულთ მომულენი?)

იმა ყმისა მეუნებლე ხორციელი არავინა. (უნდებლო)

ერთი კონა აღსამორქებუ სქანო მუკო დარღიებუ? (273, 2. რული.)

ერთი კაცი შემაქცევრად შენად ვითა დაგელია (დალიება).

ართი კონა აღსამორქებუ სქანო მუკო დარღიებუ? (273, 2. რული.)

რად დასტამეტ ხიმრაცხა ყოველთაოვის ტებილო მხედას? (დაწამება)

ხიმრაცხა მუს გამაწმებ ირკოს თოლნეთ მაჯინენი? (113, 3 ეგმაზამე)

ვჯე და მასევ ვიგონებდი, არ მიეცა თვალთ რული (რული).

თოლევეს რული ვემის დო ვოსქე, კინ თის ფშინულენქუ? (391, 2. რული.)

კვლა მოაქს ერთი ტაბაკი, მძლევდ საჭირაცი ხელისა (ტაბაკი). ფრიდონს უძღვნა ცხრა ტაბაკი მარგალიტი თავ შედგმული. (ტაბაკი).

ართ ტაბაკით მეგრულენა, ხეს ონდევთ უკინებდა (1465, 3: ტაბაკით). ფრიდონიშა მარგალიტამ ჩინორი ტაბაკი ქართულ უმუკ (ტაბაკი: 1558, 1)

ვა, ხოფალი, უხანორ, რად პზი სისხლთა ჩემთა ხერებად? (უხანე).

სი უხანე წუთორენჯი, ზისხირ ჩქიმიშ მახუალი. (უხანე: 529, 4).

მესამე მაგალითთან უგნიოშეოთ: თარგმანში „სინწარე“ უშემთხევითოა. მთარგმნელი ფირობის: ეს მეორე სიტყვაც მეგრულია, ქართულში „მ“-ან მეტეურით გადასხვერებული.

აქ მთავრდება წიგნის ქვეთავი და, გადაგდიგარ გუბუსული დაკორვებების მეტეურებაზე:

შეეკამა ქარაგანი, დააყენა ბარგი მათი. (ბარგი)

ერთი კაცი შემაქცევრად შენად ვითა დაგელია. (დალიება).

შენ არ სჯერსა, უშავლელი კაცი კომი კომი უშევაჯერება. (დაჯერება).

სანაპირო გაამაგრე, მტერმან ახლოს ვერ იბარგა. (დობარგინი).

ვითა შეილო გარდამკოცნა, დაწვი გარდი და დამიღება. (ელებუ).

უჭირველი შემოვიქცეთ, იგნი მმორთა დავადარენეთ. (ნმორი).

ადარ მიყივლა დიმილით, ადარცა გამიცინა-რე (რე).

წიგნისა შეეატყვე, ლამობდა შეყრისა მოსწრავებას. (ულამე).

ზამთარი ვარდთა გაახმობს, ფურცელი ჩამოსცვიან. (ცურცელი).

რომე ცუდად არ მოღორდეს, იხნი კაცი გადალაბებ. (ლორება).

მე წელიწადხა ბნელსა ვჯე, საწუთო გაცელებული. (გაცელება).

კუმან უთხრი: რას მეტუკი, არა ვიცი, გამიცხადება. (გაცხადება).

გარჯილებარ, მაგრა არა ხარ გარდაული და ხელნაწერი გარჯილო გარჯილო. (გარჯა).

მოხალ, გუბუს მეტეულით გვითარ ვარ ცემლოთა ლამით. (ლამე).

რად არა იცი უშამლო არს ლები ესე ლებული. (ლები).

მისია მნახავსა ნახული ადარა მოვწონების. (მოწონება).

მაშინ დავიწევ გარდახდა მე საწუთოსა ვალისა. (ვალი).

შენ ხარ საგსება უკეთოდა, აღგაქსებ მეუნებრ ფენითა. (საგსება).

ჩემთა მტერებელთა მოვცევა ქალაქი შეუადგენდა რომ მე უძლური ვარ ამ საქმის კეთებაში, საერთოდ, და იმდენად სუსტები, რომ ქაჯეთის ციხის აღგა არა უძლებელი კავების მინიჭებული და დაგიდგამა-მანის მანის მოვიდგამას!“

და ამ დროს როგორ შეეძლო მას ეოქანით, „დამიღაბას ვერ ქითქირი საღავ“ ამით ის განაცხადებდა რომ მე უძლური ვარ ამ საქმის კეთებაში, საერთოდ, და იმდენად სუსტები, რომ ქაჯეთის ციხის აღგა არა უძლებელი კავების მინიჭებული და დაგიდგამა-მანის მანის მოვიდგამას!“

რად არა მოვიდგამა მე საწუთოსა ვალისა. (ვალი).

შენ აირი მსგავსი ვარდისა, მაგრა აწ ფერნაცლებისა (ფერინარკული: „ესმაში ნოსა ჯგირი გაჯინალი დო რიცალი, მარა ფერინარკული რე“ ვერმერითადი).

თქვა: ისმენიდი, მაგრა ჩემი სიკადილისა და დასტურა, (დასტური). შედრ: „დასურო ურქო სი კუმე ქართიშა?“

(წლების უკან მწერლი წიკლაური „ქრისტეს აღსდგა“-ს საასუხოდ „დასტურად“-ის შემოღებას ნატრობდა: არართულია, „ჰეშმარიტად“ ორივე სიტყვა კოლხურია. დღვემის ცოცხალ ბრუნვაშია სიტყვები: „დამიღასტური“ და „დამჭეშმარიტი“. რესტველის სათრით, დახაც კარგია წიკლაურს ამოვეუგეოთ გვერდით, ვედევართ აიღვაც: მერუსოველე გუბუ კვირკვია და „ყილოშტეკებაში“ ავტორი, იმ საულო სასტუდიოსას და საგალობელის „აღსდგა“ ვერ გვისხნის, ვერ გამორკვამს ქართული დირხებით და მართლაც შესაცვლელია, მეგრული სჯობია აქ: „ქრისტე გეთანე“, „მარდი მახარებელი“ გარნა, ამაზე თავს არ მოკლავნ მეგრულთ მომულენი?)

იმა ყმისა მეუნებლე ხორციელი არავინა. (უნდებლო)

ერთო კაცი შემაქცევრად შენად ვითა დაგელია (დალიება).

ართი კონა აღსამორქებუ სქანო მუკო დარღიებუ? (273, 2. რული.)

რად დასტამეტ ხიმრაცხა ყოველთაოვის ტებილო მხედას? (დაწამება)

ხიმრაცხა მუს გამაწმებ ირკოს თოლნეთ მაჯინენი? (113, 3 ეგმაზამე)

ვჯე და მასევ ვიგონებდი, არ მიეცა თვალთ რული (რული).

თოლევეს რული ვემის დო ვოსქე, კინ თის ფშინულენქუ? (391, 2. რული.)

კვლა მოაქს ერთი ტაბაკი, მძლევდ საჭირაცი ხელისა (ტაბაკი). ფრიდონს უძღვნა ცხრა ტაბაკი მარგალიტი თავ შედგმული. (ტაბაკი).

სამართლებრივი დოკუმენტი შვილები

გიორგის თან გადაპყვა მრავალი მისი მომხრე თავადა-აზნაურობა: ჯაიანი, ჩაჩიბაია, ალმიბაია და გლეხეაციობაც – გვარად ნაჭყება და ბერულავა, რომელთა შორის შესაძლებავი ყოფილან თავისი გვეკაციობით და სვანეთის გზის ცოდნით სისო ალშიბაია და გლეხი შუკო ნაჭყებია, მარჯვენა მკლავი გიორგისა და სიყრმეს მეგობარი მისი. გიორგისა და ბესარიონს რუსის ჯარი დაედევნა უკან მათი მკვიდრი ძმის პეტრეს მეთაურობით. სწორედ ეს იყო მიზეზი მისია, რომ ჯარმა ვერსად ვერ მიუსწრო დაევნილებს და ისინი ტეხური-ლენსურით (გრძება) დიდის წვალებისა და დავიდარაბის შემდეგ გიორგის და მისმა ამაღალ გადალახა ეს მაღალი მტები და ჩავიდა სვანეთს თავის მოყვრებთან – მთავართან – დადგეშქერიანიან. საოცარი ის არის, რომ ფეხმძიმე მეუღლე გიორგისა ბარბალე, ასული ისლამ დადგეშქერიანისა, გზაზე „მოლოგინდა“ „შვა ასული თებრონია“ – ამ საოცარ თოვლისა და ყინვაში და უკვნებლად ჩავიდა თავის მამისას. გიორგის თან ახლდა მისი პირმშო ვაჟი დავით 4-5 წლის და ქალიშვილი მათა – ერთის წლილა და ნაცავერის (შემდეგში მეუღლე კონტანტინე ლეონის ძის დადგინდისა) რომელიც ხალთაში ჩაუსვიათ და ზურგით გაუყვანიათ ამ ადგილებში. მაშინდელი მმართველი კავკასიისა ბარინ როზენი (თუ არ ვცდები) სწერს სვანეთის მთავარს, რომ ხელმწიფის ორგული და მუხანათი გიორგი ნიკოს ეჯ დადიანი ივლტო სვანეთში, თან წაიყვანა თავის კეთილგანზრასული მას ბესარიონი (Благонамеренный) ასე სწერია რუსულ დაბადებით, რომელიც დღესაც მოიპოვება დავით ბიძაჩემის შეილ ჯვებებსთან. ბარინი სთხოეს სვანეთის მთავარს, გამოგზავნოს ისინი, რის პასუხიც მიუღია ლირსეული: ვერ მოგართვი, გიორგი ჩემი სტუმარია, და სიძე, თუ გნებავს მობრძანდი და ხელი ახლეო, გიორგიმ იქ დაპყოო როი თუ ერთი წელინადი. შემდეგ ესტუმრა თავისუფალ მთიელებს, პირიქით მცხოვრებ ალანებს და ჩერქეზებს, მათში მოაპოვა ბევრი თანამდებობის შემცირებებით გადამოვიდა მდინარე კოდორის თავზე და ესტუმრა დალისა და წებელდის მფლობელს ბათალ-ბეი მარშანიას, რომელთან დიდი მეგობრობა და ნათესაური კავშირი ჰქონდა. ეს ხალხი მოასკდა და დაბანებდა ენგურის გაღმა, რუსის ციხის პირდაპირ. გაიმართა დიდი მოციქულობა მთავარსა და გიორგის შორის და ვინ უნყის, საქმე რითი გათავდებოდა, რომ მათთა დედოფლას, მთავარის დაკითის დედას, ნერთელის ასულს, არ დაეხსნა მისი შეილი და სამეგრელო კარზებდ მომდგარი ხიფათისაგან. მოხუცი დედოფლალი მართა ცხენზე შებრიანდა, იახლა ერთი კაცი, რომ ვერ ეცნორთ გზაზე იმ მოსაზრებთ და მივიდა მტრის ბანაკში, დაიჩოქა გიორგის წინ, გადმოჰყარა ძუძუები: „მე დედა და შენ შვილი, ეცი ჩემს მოხუცებულობას პატივი, ჩემს ლეჩაქს და ნუ დალუპავ ჩემს ოჯახს და მთელ ღილაშვილს“. აქ საჭიროდ არა ვსთვლი რამე ითქვას ამის მეტი, რომ გიორგი და მისი თანამშელენი იძულებული შეიქმნენ ამინველილი მავნეილი ქარქაში ჩაეგოთ. შერიგდნენ გიორგი და მთავარი, მასთან, რასაკვირველია, რუსის მთავრობამ სიტყვაც არ უნდა, გიორგის ხელიც არ ახლო. ლაპერარი დაიშალა, მხოლოდ თავი კაცები ესტუმრნენ გიორგის მის სასახლეში, შეექმნა ლხინი-ზეიმი და საჩუქრებით გასტუმრება მთის გადაღმელის თავადების და მარშანია-

როგორც ვსთქვი, გიორგის რუსის მთავრობამ არა უთხრა რა და მის ძმას ბესარიონს კი ჯამაგირი წაართვა, რატომ შენს ძმას აჰყევიო. ახირებული, თუ გინდა გასაკვირველი ეს არის.

აქ უადგილო არ იქნება მეტიხელს მოგასხეონ, რომ ერთი დაი გიორგისა, ბესარიონისა და პეტრესი, ცოლად ჰყავდა დავით გურიელს (ბათუ). იყო დედა მმრია, ჯამბაკურ, ვახტანგ და ტელემაკ გურიელისა (მეორე დაი კესარია შარვაშიძის მთავრის ბიძას), ქალიშვილი გიორგისა, ცუცუ ცოლად შეკრის აფხაზების უკანასკერლმა მთავარმა პამედ-ძე (მიხეილ) შარვაშიძე. მაშ შემიძლია თამამად ვსთქვა, რომ დიდი ნიკოს სისხლის მეოხებით იყვნენ დავით და კონია გიორგის ძე დადიანები, მამია გურიელი და გიორგი მიხაილის ძე შარვაშიძე — თვალსაჩინო მეოსანნი და დიდი ნიჭის პატრონნი, დიდი ნიკოს მაღლიანი ნიჭის წაყოფნი, თუმცა მართლაც მემკვიდრეობას აქვს რაიმე მნიშვნელობა; დიდი ნიკოს ჩამომავალნი ქალა და კაცა არ მეგულება ისეთი, რომ ძლიერ ნიკიერნი და მასთან კარგი მოქართულება, კარგის ლექსის დამნერნი არ იყვნენ. დავუბრუნდეთ ისევ გიორგის. სოფ. ნოჯიხევში მობრძანდა დიდი გენერალი, გვარი არ მაგონდება (გამიგონია დავით ბიძა ჩემისაგან) შეიკრიბა მთელი თავადაზნაურობა, „რა ვუთხრათ რუსის ლენერალს, დღეს რომ მოველილი“ თაბირისას ბრწყინვალე წოდება. „დამშვიდდოთ ბატონები, — ამბობს გიორგი, — ჯერ არ ვიცით, ის რას გვეტყვის, არც მისი მოსვლის მიზეზი. ვნახოთ, რას გვეტყვის და პასუხზეც შემდეგ

რა-ქობულეთში ხელს არავინ ახლობდა. ასე
რომ მეგრული, მისი კაციც რომ არ ყოფილი-
ყო, ხშირად გიორგის მოიმიზეზებდა — რაო
და მისი ყმა ვარო, მაშინ როდესაც მთავარის
კაცებს იჭერდნენ და ტყვედ ჰყიდიდენ
ცხერებივთ. ასე გასინჯვა, რეთი ლეჩხუმე-
ლი მილიციონერი გოგია სვანიშვილი შა-
მილს ჩაუვარდა ტყვედ. შამილმა ასწია და
მის სტუმარს, ჩერქეზს თავადს უნდა მწუ-
ქოს ეს გოგია. „ბატონო, ნუ მიზამთ ამ საქ-
მეს, — შევეძღრა გოგია ამ საარაკო გმირს
შამილს, დამტოვეთ თქვენთან. მე შე-
ვატყობინებ ჩემს ბატონს და ის არ დამტო-
ვებს ტყვედ, ჩემს წონა ფულად
გამომისულიდის“. „ვინ არის შენი ბატონი,
რა კაცია“ — გოგიაც მოუყვება, გიორგის
ცამდე აქებს ან რას დააკლებს ქებას. „ოუ
ასეთი კაცია შენი ბატონი, მიჩქებია მის-
თვის შენი თავისუფლება, მეც გამიგონია
მისი სახელი. წადი, უთხარი გიორგის, მი-
სის ხალხით დაგვეხმარონ გიაურების წი-
ნიააღმდეგ. სირცეხილი არ არის, რომ
გურჯები რუსებს ეწმარებით ჩვენ წინააღ-
მდეგ“. შამილმა მისცა გოგიას (ცხენი, უნა-
გირი), არარალი და გაუშვა, თან საზღვრამდე
ჭავებიც გაატანა. ეს ცხადი ამბავია. ამის
შემდეგ გოგიას მეტასხელად ლევა დაერქევა
— გოგია-ლევი. ლეჩხუმში, ცხეკუშურის სა-
ზოგადოებაში, მისი შვილები და შვილისშვი-
ლები დღესაც არიან.

მუშაონი დადიანი – სამზღველოს შეფილული რაიონი

კითიქროთ”. „გიორგი მისცემს ჩვენს მაგისტრალური პასუხს, იგრიალა ერთხმად ყველაზე“ აჰა, ისიც მოვიდა, სალამ-ქალამის შემდეგ რადაც უკიდი მიკიდ-მოკიბა, გააფრთხოთ თავი გადა-ზნაურობა ხელმინიფის წინაშე ფართო მიგილიათ ერთგულებისა და არ შეგაცდის წინ ვინმემო. თურმე მოციქული მოციქულ ზე მოდიოდა ჯიქეთიდან, ყაბარდოდან და ჩაჩან-ლეკებიდან: „ამოგვიდევთ გვერდში ამოილეთ შახვილი რუსის მხედრობის წინაშე, ნუ ეხმარებით მათ ჩვენ წინააღმდეგო თორმე ბოლოს ინანებთ, არც თქვენ და გაყრით რუსები ხეროს“. ამისათვის იყო თურმე ლენერალი მოსული. ხალხმა, რომ გორუ რე გვთება ვსთევე, გიორგის დააცალა ეპასუხნა, მაგრამ ალბათ არ ეჭაშნიერა გიორგის პასუხი მთავრობის წარმომადგენელს რომ მაშინათვე გაცხარდა და ყვირილი და იწყო. „გადაეცით რუსის გენერალს, რომ ნუ ჰყვირის, თორმე ეს პატიოსანი კრება იფიქრებს რუსი არაყით დამთვრალა და ხედავთ, როგორ ყვირისო“ — იყო გიორგის პასუხი თარჯიშმანის საშვალებით. „თქვენ გიორგის ნუ უგდებთ ყურა, ის თავის მთავარს ეურჩება, კარგს არას გეგულით“, „ჩვენ მისი სიტყვა გვჯერა, მისი პასუხი ჩვენი პასუხისა, — იმეორებს კრება. „შეა გიორგიმ ხელმინიფის წინააღმდეგ რომ გამოგინვით, იმასაც დაიჯერებთო“ „რომც გვითხრას ალბათ საფუძვლიანი იქნება და მაშასადამე ჩვენც დავიჯერებთ თო“. ამის შემდეგ გენერალს არ უყვირითა ის გაპრუნდა ქუთაისს და კრება დაიშალა. აქ მომაგონდა ერთი ადრინდელი შემთხვევა. როცა გადასარიონო შეირიგო რუსეთის მთავრობამა და მთავარმა, ბესარიონ პეტრისა წარმართვეს, გიორგის კი გაპრაზდა ბესარიონი — არა, ერთი მიბრძანეთ, თქვენი ჭირიმე, გიორგის რად აპეებ ვით, აბა ეს რა სამართალია, ძმის რატორ აპეევი, ამიტომ მე დამნაშვე გამოვედი, გიორგიმ თუ ამიყოლია და ამიტომ მოექეცით

აგრეთვე, რატომ იმას არაფერი უზხარით, ვინც ამიყოლია? ასეთი ყოფილა სამართალი რუსებისა! – გაიძიხდა ბესარიონი, უკამიყოფილობა ამ უსამართლოშიც. განვლენ ხანმა ყიდიმის მომ დაწყებული რუსეთისა და ოსმალეთის ძალა ერთი მეორეს შეეტაცა. განთქმული სარდალი მომარტვაშა 30.000 ჯარით მოადგა შავი ზღვის ნაპირებს. მან დაიპყრო აფხაზეთი ჯიქეთიურათ, ან რაღა დაპყრობა ესაჭიროებოდათ მათ, სიხარულით შეუერთდნენ ერთმორჩნმუნე პორტას მხედრობას. მომარტვაშა მოადგა მდინარე ენგური, რომელიც საზღვრავს ოლიმის სამურავისა და არავანისას, „თარცცეს“ ფრონის მაგისტრალისადაც ენგური უფლება აღვილი გასასავლელია, ის რაღაც მოხერხებით ეცა ენგურის ფონს იქ, სადაც სოფელი კოკია. დიდი ბრძოლის შემდეგ რუსის ჯარი ივახე მუხრანთხატონის შეთაურობით და ჩვეებუროვნის მილიცია ძლეულ იქნა და ლტოლვილი. თათრის ჯარმა აიღო ზუგდიდი, განადგურ მთავარის სასახლე და დიდებული ბალი, ევ

სი ქუთუ აფაქიძენი, თითონ დამსწრე მო ხუც კაცებისაგან გამიგონია ეს მართლა და საარაპო ვაჟყაცური შეტაკებაა ერთ მუჭა მეტრელების აზრზე არ ზღვა ჯარ თან. მოულოდნელმა თავდასხმას პირვე ლად ძლიერ არივ-დარია თათრის ჯა ცხენთა ჭიხვინი, თოფის გრიალი, დაჭრილ თა კვენსა, ვაჟუაცთა კიუინა თავგანწირული აირია ერთა მეორეში, თითქოს პაერმონამლა ამ ჯოჯოხეთური მოქმედებითო იტყვოდა კაცი. ბევრი სახელმოვანი ვაჟუაც გამოესალმა წუთისოფელს ორივეს მხრით ქუთუ აფაქიძე და მისი მოხუცი მამა გიორგი მუსას ავლებდნენ მტრის რაზმას. ბევრ აუტირეს დედა და შვილი. ერთს ადგილად დუქენების წინ, სალონი შეჯგუფდა, შეიკური შა, თითქო ბურთი შეიკრაო. აქ თათრის ჯა რი გარს შემოერტყა საუკეთესო სამეგრელოს ვაჟუაცთ, სულ ათი-თხუთმეტიოდე მხედარს. გიორგი და ქუთუ, აფაქიძის მე თაურობით, შევარდენივით დაქროლავენ აქ მოანყდა მათის სისხლის მონაცყური ის კენდერ ფაშა თავის რჩეულის ამაღლით. შეიმან სამკვდრო-სასიცოცხლო ბრძოლა, ჭრი დილი, ქაბასავით ცვირიდა თათრების თავის ბი, ამ გვარების მხლით ტანა მოშორებული. დაიჭრა მოხუცი მამა, მას მიუშველუ გმირი შვილი, მაგრამ მტრის ტყვიამ ქუდა ვით გადმოაგდო იგი ცხენიდან. ორნივე გამოტაცეს თავდადებულმა მებრძოლმა აი სანაგებმა. გამიგონია, მამა გადარჩა სიკედილს, მაგრამ შვილი კი დიდის ტანჯვით შემდეგ მიცვალაო. ეს ამბავი, სხვათაშორის, უამბნია ჩემთვის კონია მხეიძის მეუღლეს ვლილიტე, ასულს გიორგი აფაქიძესას. ის თავისი გმირ მამასა და ძმას ჭრილობას ბანდა, უვლიდა მათ. ენა ვერ მოსთვე ვამს იმ აუნერელ ტანჯვა-ტრადიკულ სიც ვდილს, რომლითაც გარდაცვლილა ქუთუ მასშედ დღესაც ჩინგურზე გაიგონებ სინდერასა და ლექსს მის ვაჟუაცობის მოსა გონარად:

ჩქიმი ჩონგური, ჯგირი ჩონგური
ოფორალი ლაფართია,
გაჭირებას ქომიძირე,
აორია ძოთ აოდეა —

ଗୋଟିଏ କୁହୁ ଜ୍ଞାନୀଙ୍କ –
ଅଥ ଗୋଟିଏରୁ ଆଜ୍ଞାନିବିଦୀ ଫଳ ତାମାରୀ ପ୍ରମାଣିତ
ଶ୍ରୀପଦା ସବାନ୍ତେଷ୍ଟିକୁ ମତାଵାରି ଲିଖାମି ଦାର୍ଶନିକୀ
ଲୋକାନ୍ତିରୁ ମଧ୍ୟବନ୍ଦୀ, ରନ୍ଧର ଅନ୍ଧରେ ଯାମିଲି ମେଲେଫରନ୍ଦି
ଦା ଉଚ୍ଚରାତ୍ର ଗ୍ରମ୍ଭପଶି ହାଲେଦା ଦା ଗଢିଆ
ଗ୍ରାମ୍ଯଦ୍ୱାରା ମିଠୀରୀ ପ୍ରାରମ୍ଭିଲି ଦ୍ୱାରାମା, ଅଲ୍ଲା
ଦା ମିଳିଲି ରୁଶିଲି ଜ୍ଞାନିଲିବାଗାନ୍ତିରୁ ଉନ୍ଦରା କୁହୁକ୍ଷାତ୍ର
ରନ୍ଧର ଗୋଟିଏରୁ ଦାକ୍ଷ୍ୟାର୍ଥୀମି ଆରାଜିତାରି ମନ୍ଦାନିରୁ
ଲୋକାନ୍ତିରୁ ମିଲୁଲାରୀ ଅଥ ଅନ୍ଧମି ଦା ନିଜଦା ମିଳିତାପାଦି
ବ୍ୟନ୍ଦାରାଦ. ଅଳ୍ପଦାତ ଉଚ୍ଚଦିଲ୍ଲାକ୍ଷେତ୍ରରୁ ଶେରମା
ପ୍ରସାଦ. ଶେ କି ପ୍ରାଚୀନତା, ରନ୍ଧର ମିଳି ପ୍ରମାଦା ଦା ମାତ୍ର
ମୂଲ୍ୟ, „ହିତୁ ଏହି ଏହି ଦାରାଜାକ୍ଷରଣିକା ତାଙ୍କେ“ ଏ
ଅଲୋକିତାକୁ ଫରନମି ଦା ମିଳି ସାବଧାନେ ମନ୍ଦିରରୁ
ଦା, ତାଙ୍କି ଶେରାଜୁକାରୀ ଫଳିମା ବ୍ୟାଲ୍କମା, ଲୁଗ୍ରେଲାକ୍ଷ
ଦେବରିନା ବ୍ୟେତି ମନ୍ଦିରୁତ୍ତି ପ୍ରମାଣିକାଣ୍ଡା, ରନ୍ଧରୀଲିଙ୍ଗି
ଦାମମନ୍ଦିରିବ୍ରତ ମାମାରୀ, ରନ୍ଧର ମାନ୍ଦିନ୍ଦାପାଦିନିରୁ
ଦ୍ୱାରା ଗୋଟିଏରୁ ପ୍ରମାଣିତ ମାମାରୀ, ରନ୍ଧର ମାନ୍ଦିନ୍ଦାପାଦିନିରୁ
ଦ୍ୱାରା ଗୋଟିଏରୁ ପ୍ରମାଣିତ ମାମାରୀ, ରନ୍ଧର ମାନ୍ଦିନ୍ଦାପାଦିନିରୁ
ଦ୍ୱାରା ଗୋଟିଏରୁ ପ୍ରମାଣିତ ମାମାରୀ, ରନ୍ଧର ମାନ୍ଦିନ୍ଦାପାଦିନିରୁ

ობა ჩვენებმაც გამოიჩინეს (ქართველებმა) „ამ საგმირო საქმეებში“, მაგრამ ისტორია არც მათი სახელს დაივიწყებს.

ალექსაბრძე ქეორგე ესტუმრა ქუთაისს
გრაფი ლევაშვილის დარსი, მესამოცე წლებში.
გრაფმა სულითა და გულით მორჩილა საკუკე-
თესო მაზინდელი დიდგაცობა და ეხვედრულია
მეფისათვის. გოორგის საკუთარი კარეტა აახ-
ლა, მიიპატიუა, მაგრამ უარი მოუკიდა, განს-
ვენებულმა კვაჯი აქირთავამ მამბო, რომ მე
და მამაშენი კარში გამოგვაგდო ამ სიტყვაზე
გოორგიმ. ხელმეორუდ ადიუტანტი, კიდო წე-
რილი და დიდი ხვეწია დასჭირდა ბატუქექმს,
რომ ანანხმებულობა ქუთაისში წასვლას და
ხელმიწიფეს შეგებებზედა. სულ იმას გოორგ-
და, ვაითა უსიბრის დროს ციმბირში მომიხდეს
წასვლათ და მის ვარგალის თოლსაც წამოატა-
ნა ხელი. ჩვენ დავამშვიდეთ, როგორც იყო, და
დავითანხმებოთ წამოსვლაზე.

ემზარ პპიტაიშვილი (გაგრძელება შემდეგ ნომერში)

